



Lehdistötiedote

Luxemburg, 21. maaliskuuta 2018

EU:n tarkastajat: Tutkimusrahoitusta on vielä yksinkertaistettava

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uuden katsauksen mukaan EU:n myöntämää tutkimusrahoitusta on syytä edelleen yksinkertaistaa vuoden 2020 jälkeen. Katsaus laadittiin Euroopan parlamentin ja neuvoston käyttöön osaksi niiden vuoropuhelua, jossa käsitellään EU:n tutkimus- ja innovointiohjelman ”Horisontti 2020” seuraajaa.

Tarkastajat korostavat yksinkertaistamista. He ovat jo aiemmin tuoneet esiin, että liian monimutkainen oikeudellinen kehys saattaa vaikeuttaa tutkimusohjelmien tehokasta toteuttamista. Horisontti 2020 -puiteohjelman kohdalla he mainitsivat kaksi eri tapaa poistaa tarpeetonta monimutkaisuutta: laaditaan perussäädökset uudelleen ja/tai luodaan yksinkertaisempi rajapinta, joka vastaa tutkijoiden todellisia toimintaolosuhteita.

Tarkastajat toteavat kuitenkin, että yksinkertaistaminen on monimutkaista. He kuvailevat eräitä Euroopan komission toimiin vaikuttavia haasteita ja kytkevät ne tutkimusalan sääntelykehysten rakenteeseen, rahoitusmalliin ja osallistumisjärjestelmään.

”Horisontti 2020 -puiteohjelman monimutkaisuuden syynä ovat sen toteuttamista koskevat lukuisat säännökset, säännöt, suuntaviivat, menettelyt ja prosessit sekä rahoitusvälineiden kirjo, ja tarpeettomasta monimutkaisuudesta aiheutuu riskejä”, toteaa katsauksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Alex Brenninkmeijer.

Eri organisaatiot ja henkilöt niin EU:n kuin kansallisellakin tasolla saattavat myös tulkita sääntöjä eri tavoin, ja osa tutkijoista on huolissaan oikeusvarmuuden puutteesta.

Tarkastajat totesivat, että alan toimijat pitävät Horisontti 2020-puiteohjelmaa aiempiin tutkimusohjelmiin verrattuna toistaiseksi parhaana EU:n tutkimus- ja innovointiohjelmana. Puiteohjelmaa onkin pyritty yksinkertaistamaan huomattavasti.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen laatiman katsauksen sisältämät keskeiset tiedot. Katsaus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Puh. (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

@EUAuditors

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Etenkin pk-yritysten on silti vielä vaikea ymmärtää perusasetuksia, edunsaajien on yhä hankala panna yksinkertaisemmat rahoitustavat täytäntöön ja tarkastajien on edelleen vaikea tarkastaa niitä.

Katsauksessa tuodaan esiin useita osatekijöitä, joihin olisi kiinnitettävä huomiota, jotta tutkimusrahoituksesta parhaillaan käytävä vuoropuhelu olisi kohdennetumpaa. Näitä osatekijöitä ovat

- kohtuullisen ajanjakson jättäminen säädösten hyväksymisen ja täytäntöönpanon välille
- yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen, kuten kertakorvausten ja palkintojen, laajemman käytön arvioiminen
- tiedottaminen suuntaviivojen käytöstä ei-sitovina sääntöinä
- edunsaajien kustannuslaskentakäytäntöjen salliminen
- Horisontti 2020 -puiteohjelmaa varten esitettyjen hyvien hanke-ehdotusten tunnustaminen keskitettyjen asiointipisteiden ansiosta muiden ohjelmien yhteydessä.

Toimittajille tiedoksi

Horisontti 2020 -puiteohjelmassa asetetaan käyttöön lähes 80 miljardia euroa seitsemän vuoden aikana (2014–2020). Se on yksi maailman laajimmista julkisista tutkimus- ja kehittämisohjelmista ja vastaa noin kahdeksaa prosenttia EU:n talousarviosta. Puiteohjelmaan osallistuu muun muassa yliopistoja, tutkimuslaitoksia, pk-yrityksiä, suuryrityksiä ja julkisia elimiä. Tähän mennessä ohjelmassa on esitetty yli 130 000 hakemusta ja rahoitusta on myönnetty lähes 20 000 hankkeeseen.

Katsaus ei ole tarkastuskertomus. Euroopan tilintarkastustuomioistuin toimittaa parhaillaan tuloksellisuuden tarkastusta Horisontti 2020-puiteohjelman yksinkertaistamisesta. Tarkastuskertomus aiotaan julkaista vuoden 2018 lopulla ja siinä arvioidaan komission toteuttamien yksinkertaistamistoimenpiteiden vaikuttavuutta.

EU:n tutkimusohjelman yksinkertaistamista Horisontti 2020 -puiteohjelman jälkeen koskeva Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsaus ("A contribution to simplification of EU research programme beyond Horizon 2020") on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) englanniksi.